

UVOD

Tržište kapitala kao sastavni deo finansijskog tržišta, predstavlja faktor globalizacije nacionalnih ekonomija posebno preko svog instrumentalnog dela. Time se omogućava investitorima iz gotovo celog svijeta da brzo i efikasno menjaju strukturu svog investicionog portfolia, pri čemu se misli prvenstveno na investiranje u hartije od vrednosti.

Tema rada jesu berze kao posebne organizacije, na kojima se efektivno obavljaju transakcije sa instrumentima dugoročnih hartija od vrednosti i akcijskog kapitala. Neophodno je objasniti pojam, elemente i princip rada na berzi kako bi se lakše shvatila svrha postojanja finansijskih instrumenata (efekata) kao i značaj i funkcije berze bez kojih je nezamislivo moderno poslovanje u uslovima izrazito brzih promena ekonomskog okruženja i čestih nestabilnosti na međunarodnim finansijskim tržištima.

Berza je organizovano tržište na kome se trguje hartijama od vrednosti – akcijama i obveznicama. Zakon predviđa da se trgovanje akcijama može obavljati samo na organizovanom tržištu.

Nekada je često upoređivana sa pijacom, mestom gde se susreću ponuda i tražnja i određuju cene raznih dobara.

Razvoj tehnologije omogućio je da se nekadašnje pravilo trgovanja »uvek na istom mestu i u isto vreme« danas zameni novim: »stalno i svuda«, ali berza i dalje ostaje mesto susreta kupaca i prodavaca hartija od vrednosti. Berza ne kupuje, niti prodaje, samo obezbeđuje uslove za ravnopravnost učesnika trgovanja.

2. POJAM BERZE

Berza predstavlja institucionalizovano razmensko mesto na kojem pojedini članovi obavljaju robnu razmenu ili transakcije hartija od vrednosti, a u cilju sticanja dobiti, i mesto gde se na osnovu njihove ponude i tražnje vrši vrednovanje hartija od vrednosti.

Drugim rečima, berza predstavlja prostor na kome se trguje dugoročnim finansijskim instrumentima.

Poreklo reči BERZA objašnjava se u 2 varijante:

Reč BERZA potiče od latinske reči BURSA – kesa. Prvobitne berze bile su tržište novca, mesto gde se menjao domaći novac za novac drugih zemalja.

Reč berza potiče od sastanka trgovaca iz ratnih krajeva koji su se u 14. veku sastajali u Belgiji (Brižu), u to vreme veoma poznate porodice Van der Beurse u čijoj je zgradi obavljana trgovina hartijama od vrednosti.

U istorijskom razvoju berze razlikujemo 3 perioda:

Prvi period počinje od 12. veka – to su redovna sastajališta trgovaca i menjača zlatnog i srebrnog novca.

Tu su se trgovci obavestavali o cenama kolonijalne robe i mogućnostima njene nabavke. Ovakva sastajališta su se održavala u Đenovi, Veneciji, Firenci, Parizu...

Drugi period počinje od 17. veka – to su tzv. berze efekta na kojima se kupuju i prodaju hartije od vrednosti (obligacije, akcije...). U to vreme se povećava broj kapitalističkih preduzeća u vidu akcionarskih društava što je izazvalo organizovanje stalnih tržišnih mesta za trgovinu i ovom vrstom nerealne robe.

Treći period počinje od polovine 19. veka - kada se, zahvaljujući masovnoj proizvodnji, veliki broj sirovina i proizvoda prodaje bez njihovog pristupa i to samo na osnovu standardne oznake kvaliteta.

3. ELEMENTI BERZE

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com